

Muistoja Aurajoelta

“...lehmät laidunsi toisella puolella kohtaa ja kyl oli niin pal mukavaa että... oikein hyvät muistot on kyllä niin, et se on melkein ainoo semmonen.. hyvä asia mikä on säilyny mun matkassani tai tuun niinkun hyvälle tuulelle kun mä muistan sitä... aikaa, niitä kesiä, kun nekin oli olevana niin kauniita...” (Oripää, nainen, s. 1945)

“...mä muistan neljäkymmentäluvun lopulla ehkä voi olla viel viiskymmentäluvun alussa, niin tota... tiloilla tehtiin muuan muassa maltaat ja talkkuna-aineet. Ne idätettiin Aurajoessa kankassäkeissä siellä virtaavas vedessä ja tota... sit ne kuivattiin ja jauhettiin ja sai maltaita ja talkkunajauhoaineeksi.” (Oripää, mies, s. 1939)

“Kyllä pikkupoikana silloin kun lehmiä laidunnettiin Aurajoen varteen rajoittuvilla peltolohkoilla, niin se Aurajoki padottiin lehmille juomavesialtaaks ja siin padon takana oli syvimmillään vettä pari metriä ja siihen muodostus sen padon takas semmonen sanotaan semmonen reilu sata metriä pitkä allas mil oli leveyttä kolmisen kolme neljä metriä ja syvimmillään se pari metriä ja siitä sitten mataloitu yläjuoksua kohden, mutta kyllä siinä pääsi pitkänkin pätjän uimaan.” (Oripää, mies, s. 1954)

“Siinä käytiin ihan niin kun kesällä käy, että... polkupyörällä ojan penkalta alas ja lehmälaitumella sontakasoja väistellen ja pulahdettiin vetteen. Et lehmät saatto juoda siinä viiden metrin päässä kun me uitiin.” (Oripää, mies, s. 1954)

Muistoja Aurajoelta

“Juu, kyllä siinä opeteltiin uimaan kyläkunnan klopit kävi siinä uimassa sitten yhteisymmärrys oli erinomainen. Juu ja niitä patoja sitten tehtiin useampiinkin kohtiin sitten ja vettä nostettiin, et päästiin uimaan, et siinä käsipohjaa ensin mentiin, kun opeteltiin ja sit jo sukelleltiin, kun päästiin vähän pidemmälle niissä (naurahdus) uintiopetuksissa taikka siinä uinnin harjoituksissa. Et kyl täsä kymmenet oripääläiset oppi uimaan siihen aikaan, kun se vesi oli vielä puhdasta.”

(Oripää, mies, 1933)

“...se on niin sanottua pehmeätä vettä, et ei siihen tarvinnu näitä vesipulvereita sillä tavalla pistää, kun tähän kaivoveteen täytyy pistää, kun se on niin sanottua kovaa vettä, et... silloin alkuaikoina tuhkaa siinä käytettiin pesuaineena, et se irrotti sen kiinteemmän lian sitten pois ja sit vaan virutettiin, niin ne tuhat meni sinne vesien mukana sitten, joka on hyvin kalkkipitosta tietenkin.”

(Oripää, mies, 1933)

“No kyllä, ei siin avantouimareit ollu muuta kun toi naapurin isäntä oli tosa toisel puolel jokkee toi Ali-Jaakolan isäntä, niin hän avantouintiinkin harrasti, sukelsi toisesta avannosta toiseen, et se oli semmonen aika huiman näkönen homma... saatto olla viistoista, kakskyt metriikin se avantojen väli ja siin porukalla katottiin, et ossuuko reijästä ylös vai jääkö sinne ja aina tuli pää näkyviin (naurahdus).”

(Pöytyä, mies, s. 1947)

Muistoja Aurajokeelta

“No tää maisemapolku minkä mä leikillisesti olen nimenny isokenkäisten pikkukenkäpoluksi eli (naurahdus) pääsee nekin kävelee jokirantaan ketä ei uskalla vetää saappaita jalkaan.” (Pöytyä, nainen, s. 1974)

“Poikani oli nelivuotias, kun lähdettiin sunnuntaina muistaakseni ihan ensimmäistä kertaa vielä tonne Pöyhöjen rantaan, kun siin oli niin kun mieheni kertomana aina käyty ongella, niin kuinka ollakaan, niin ensimmäinen saalis sattuu olemaan sitten mato-onkeen rapu nelivuotiaalle pikkupojalle ja se oli sit melkoinen hämmästy.” (Pöytyä, nainen, s. 1938)

“...mä jo silloin nuorempana pitkät sunnuntaipäivät, niin mä saatoinkin tuntikausii olla vedessä yhtäpäätä ja sit se oli mulle, kun mä tulin tänne, niin kun lapset oli pieniä saatiin vauva päiväunelle ruuan jälkeen ja näin niin mieheni jäi sit niin kun kotivahdiks ja vauvavahdiks ja mä lähdin yksin tonne Aurajokeen ja mä uin sitten pitkin Aurajokee ja se oli mun semmosen nuoren äiti-ihmisen suuri vapaus ja oma aika, kun mä uin kilometritolkulla kumpaankin suuntaan...” (Pöytyä, nainen, s. 1938)

“Sielt nahkatehtaalta sanottiin olevan lähtösinkin semmonen vihertävä vaahto, jota oli aina silloin tällöin siin veden pinnalla. Käsillä me kahta puolta huiskittiin sitä vähän syrjään ja mentiin taas vaan ja polskittiin ja ei ainakaan minun tullu mitään ihottumaa, että en sitten tiedä, että mitä se oli se vihree vaahto.”

(Aura, nainen, s. 1935)

Muistoja Aurajoelta

“Kyllä sillä on aika iso merkitys, kun ei täällä ole mittään järviä eikä muita isompia, että kyl se on vaik se on soukka ja mut kuitenkin siin on Aurajoen rannat.”

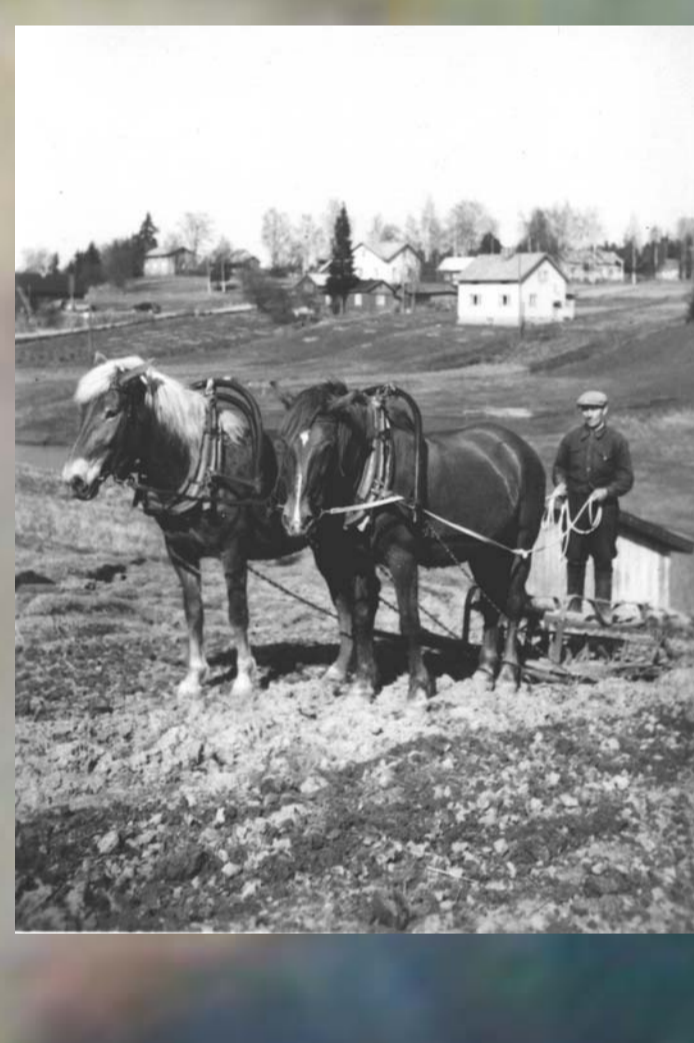
(Pöytyä, mies, s. 1927)

“Niitä simpukoita oli ennen jokipohja täynnä, kun siellä kädellä tällei koitti, niin aina sai simpukan kätteen ja kyl se ilmeisesti sitten se oli piisamin herkkua se simpukansyöminen. Piisamit niitä kokos ja piisamin pesän edes oli välillä, ne oikein kuori kasoja ja... ja sitten kyl kun piisamikanta loppu ja minkki siihen oli taas syytä siihen piisamin kannan loppumiseen vissiin... oletetaan niin.”

(Pöytyä, mies, s. 1928)

“Ja semmost sattu sitten, kun keväällä joki oli tukkeja täynnä kun ne oli uitettu sinne tai lykätty rannalta ne telat sinne. Joki oli tukkeja täynnä ja sit juostiin siitä yli joen. Kun nopeasti juoksi, niin ei se tukki kerinny painumaan siellä askeleen alla, mutta jos jäi paikoilleen, niin sit putos. Semmost urheiluu.” *(Pöytyä, mies, s. 1928)*

“Muistan joskus semmosen ajan tää naapurin isäntä kerran äesti tuota rukiille tuota peltoa ja oli siinä viikon aikana useamman kerran sil tavalla elokuutakohan se ois ollu sitten niin isonkokonen hauki menny katiskaan ja naapurinisäntä sitten olik se kolmas vai neljäs päivä sillä viikolla, kun poika onnellisena raahas kookasta haukee kotiin, niin huusi sitten sielt ajoneuvostaan, et ”Älä sen kans ny leuhki, märäntyny se jo on kun povessas ain viet alas tonne joenrantaan ja sit tulet kantamal takasin!” *(Pöytyä, nainen, s. 1938)*

“...ehtoolla mentiin tohon haulikon kanssa istumaan, kun sorsat lensi ja jos ne lensi tavallista matalammalta siit ylitte, niin siit voi pudottaa sen... silloin voi yrittää siit haulikolla siit lennosta ja sorsat lensi pitkin jokivartta aina edestakaisin, kun niit hätyyteltiin ja se oli melkein ainoa tapa sitten miten niitä sorsastettiin.”

(Pöytyä, mies, s. 1928)

Muistoja Muraajoelta

“...sudenkorennot ainakin kesäisin oli ihastuttavia niin kun, jotka siinä veden päällä lenteli aina tota kesäisin, mutta niin kun jokivarren eläimistöön, niin tavallaan kuulu ne hyötyeläimetkin joita laidunnettiin siellä jokirannassa, että siellä hevoset huiski hännällään karpäsi ja joutokarjaa ja lampaita oli siellä, koska siinä oli myös se juomavesi taattu. Et ainakin pyrittiin laitumet laittamaan, niin että ne jostain paikkaa ainakin pääsi sinne jokirantaan.”

(Aura, nainen, s. 1935)

“No talvella oli just sit nämä, että me laskettiin mäkeä sinne jälle, kelkoilla, semmosilla mahakelkoilla, vanhanaikasilla. Joskus saatiin vesikelkat kotoa ainakin laskiaisena aikaan ja sitten suksilla tietysti laskettiin mäkeä ja pojat teki semmosia pieniä tussareita ja hyppyreitä ja olihan siinä jyrkät rannatkin, että kyllä siinä kovat vauhdit sai. Ja sitten pitkii joen jäätä oli ladut ja, ja, ja sit riisuttiin välistä ne sukset jalasta, kun silloin oli vaan semmoset nahkaremmit, mäystimet vai miksi niitä nyt sanotaan mitkä lasten kengät mihin laitettiin, niin pistettiin ne niin kun mahan alle ja niitten päälläkin laskettiin sitä mäkeä ja sitten kun oli paljon lunta, niin joen niis ahteitten reunoissa sinne mentiin semmosia koloja, et kyl siel kaikki tapahtu just siinä sillan läheisyydessä siin joella... et se oli niin kun kesällä ja talvella semmonen niin kun ajanviete ja virkistyspaikka.”

(Aura, nainen, s. 1935)

“No ainakin se on näkyvin muutos se, kun se kalmojuuri on hävinny tai kaislaks me sitä sanottiin, mut mä en oikein osaa sanoa, että missä vaiheessa se hävis siinä, kun se oli olennainen osa näitä rantoja ja sit näitä ulpukoita oli paljon enemmän niit oli siin sillapielessäkin, kauniit, paljon lehtiä ja kauniita keltasia kukkia ja...”

(Aura, nainen, s. 1935)

Muistoja Aurajoelta

“Joo, kyl mä muistan, että mattoja pestiin tota noin niin Aurajoessa sekä siel, kun me oltiin kosken alapuolella meillä oli se laiturit Huuskankosken yläpuolella, niin oma laiturit, niin kyllä siellä äiti ja kyllä mekin pestiin mattoja, kyl mä muistan ittekin ihan hyvin, että siellä pestiin muun muassa farkut käytiin pesemässä Aurajoessa itte mäntysuovalla ja harjalla ja samal, kun uitiin, niin samal saatiin ne virutettuu hyvin puhtaaks, kerran mä muistan kun lipsahti uudessa farkut ja oli hirveen hakeminen, et löysi ne sieltä, kun oli säkkipimiää.” (Aura, mies, s. 1942)

“...appeni siit Kukonharjasta sano sillon kun me oltiin just menty naimisiin, niin kerran hän rupes kahden kesken mulle kysymään, et ”Onkos se Heikki vieny sinua sinne Kukonharjaan?” ja mä sanoin, et ”Mikä se semmonen Kukonharja on?” ”No se on semmonen paikka, kun yleensä rakastavaiset, et se tarkotti et sit jo seurustellaan vakavasti jos on käyty yhdes Kukonharjas”. Et se oli hänen nuoruudessaan, mun appeni syntyny nollakuus, niin tuota niin hänen nuoruudessaan se oli ollu sit tämmönen määrätynlainen niin kun riitti, et jos kahden kesken on käyty Kukonharjassa, niin sit on jo parisuhde melko vakaval pohjalla.”

(Pöytyä, nainen, s. 1938)

“...jokihan tai siis rannathan näyttää aivan erilaiselta, kun nyt katsoo sielt vedestä päin, kun taas sit kun ylhäältä katsoo alas taikka sielt ylös, niin ne on ihan erinäköset, et kyl sen niin kun sen maiseman näkee ihan toisenlaisena jos on, et kyl se niin kun ihan kivaa oli. Ja nuoret parit saatto lähtee vähän kuutamousouduillekin ja sillain.”

(Aura, nainen, s. 1935)

Muistoja Aurajoelta

“Kyllä mä siellä olen koko ikäni pulikoinu, että siellä oon opetellu uimaan ja sitä on kavereitten kanssa siel ollaan oltu tuntitolkulla tuolla joella pikkupoikana, että sitä oltiin siellä, et en edes ihan tarkkaan tiedä et kuin monta tuntii päivässä siellä oltiin, mut tuntus siltä, että oltiin jatkuvasti. (Aura, mies, s. 1964)

“No totta kai siihen Vuosonsuuhun mentiin sunnuntaisinkin ja otettiin eväät mukkaan... ..No ne on ollu sitten, kun oltiin vähän isompii, niin sitten oli niin mukavaa, että kun kui siel maistus vaan se maito ja voileipä niin hyvältä, et ei siin mittään muuta ollu, mut voita ja leipää oli (naurahdus).” (Pöytyä, nainen, s. 1925)

“Se oli sit meillä klopeilla sit semmonen et hypeltiin yli Aurajoen sitten ja kuka leveemmästä kohdasta hyppää yli, niin se oli aikapoika.” (Oripää, mies, 1933)

Muistoj ja Muistojen

Muistoja Aurajoenelta

“...noissa oli, nii kuljupaikoisa sitä ku sanottiin pirun hevoseks. Siin sai kyytiä, mut kun oli vaan sopivan pyöree kulju ja eihän siin tarvittu, kun kaks rankaa ja jonkun näkönen kelkka sinne päähän ja kierrettiin rinkiä ja sit ko sieltä akselin ympäriltä ko oli sakki kiertämässä ja sen pitkän rangan päässä kelkka ja yks sinne kelkkaan (nauraa)... siin oli monta kertaa pitelemistä, et siin pysy (nauraa). Ja siin tarkoituskin oli, et sai toisen putoomaan sieltä (nauraa).” (Oripää, mies, s. 1940)

“...siinä oli yks vanhempi kaveri ja se osas vähän niin kun jo uida ja siellä oli semmonen hyvä kivi joen toisella puolella, mistä oli mukava hyppiä tota noin niin sitten ja sinne sit piti päästä eikä itte osannu vielä ees uida. Se vähän niin kun pakotti opettamaan uimaan, että pääsi sinne kivelle, et sinne mentiin tietysti jollain uimarenkaalla ensiksi ja sitten ei aina ollu uimarengasta, niin sitä sitten sit mentiin tota noin niin...” (Aura, mies, s. 1964)

*Muistoja
Muraajoelta*

Muistoja Aurajoenelta

“Ravustettu on aina paitsi nyt viime vuosina kun ei... rutto on vienyt ne taas ja nyt ei oo varmaan muutamaan vuoteen tullu, mut siin yhdeksänkymmentäluvullakin, niin ei mittään yksi tai kakstuhatta rapua riitä, kun mä siitä oon noukkinu... yhdes kaudes.”

(Aura, mies, s. 1947)

“...et tosakin on just tosa mun rannassa semmonen kallio just siinä keskellä jokkee, niin siin me aina maattiin ja sielt ain hypättiin, kun ei se syvä ollu, kun ehkä se siinä syvimmäs paikkaa vois olla joku neljä metrii vettä sillai... matalaa se yleensä on. Kahta metrii ja puoltatoista metrii matalaa se on.”

(Pöytyä, mies, s. 1937)

“Jokijäällä sitä pelattiin jääkiekkoo sillo... vielä seittemänkymmentäluvun alkupuolella, puoliväliin asti. Mää puhdistin traktorin kanssa tota jäätä, kun oli vahva talvi, niin lykkäsin maansiirtolevyn kanssa lumet pois ja sitten, sit koululaiset kävi aina jääkiekkoo pelaamassa.”

(Pöytyä, mies, s. 1947)

Muistoj ja Muistoja

Surajoeilta